

perquè es deu tractar de carrerades de pastors, d'acord amb els temes que estudià Krüger: i aqueixes vedrunes són les que menen els ramats cap als amorradors. De passada recordem també que el verb cat. *amorrar* 'sestear el bestiar' —igual que el cast. ant. i dial. *amarizar*— prové de MERIDIARE com hem demostrat en els arts. respectius del *DECH* i el *DECat*.³

B) MARIEDO. NL també repetit (1, 2, 3, 4) a les altes valls de Pallars i Rbg., i designant paratges pastorals ben comparables als que caracteritzen els *Mariola* (A).

1) *Lo Mariédo*, pda. muntanya amunt i per alt del poble d'Àreu (XX, 170): hi van a batre en el fort de la calor, i després hi tanquen o fermen les egües, per tal que hi pasturin; probablement el paratge d'aquest nom s'estén fins al límitrof te. d'Isil, on me'l donaren com nom d'uns prats (XX, 176).

2) Id. damunt d'Espot. I un altre (o homòn. 3), el tinc anotat damunt Tirvia, a la baixa Vall Ferrera, en paratges semblants (*E.T.C.* I, 149.11 i 150.23). No puc acabar d'clarar si (2) i (3) són llocs diferents, homònims o idèntics (prolongacions): possibles totes dues coses, car la naturalesa del lloc s'hi repeteix; en tot cas (1) és lluny (10 o bé 20 k. més al N.).

4) Serra d'*Amariedo* a l'alta Ribagorça, a damunt de Soperuny, també pastoral, a 1930 alt. (IGG, full de Benasc-Bisaürri). En el 4) s'ha aglutinat la *a* locativa, com en el doc. de 842 de *Mariola* (10).

L'ETIM. de *Mariado* és un deriv. *MERIDIETUM, format amb el sufix col.le. -ETUM, tan productiu en la nostra toponímia: si bé aquí, com ho hem vist en el MEDIANETUM (d'on l'arag. i cast. *medianedo* i els altres noms estudiats supra, art. *Manyanet*), té un paper locatiu (tant o més que el valor col.le.) per a llocs extensos on es troben diversos fets parions (cf. també els que hem exposat a l'art *Ainet* < ASINETUM, *Astet* > *Eset* etc). Doncs: una estesa o escampall d'animals sestejadors, d'ases en recia etc.

C) Merialles, paratge important a les muntanyes de Canigó: «per la porta forana, baixa a Castell, / se'n puja a *Marialles* i a Collet Verd, / tot faldejant la serra de Tretzevents, / davallen a l'ermita de Sant Guillem» Verdaguer, *Canigó* (Cant. VI). Collada boscosa en un gran serrat del vessant esq. de la vall, que el camí de Castell a la vall de Cadí tramunta immediatament abans d'arribar a la confluència amb la Llipodera; oit *mariälæs* allí mateix, 1929 (grafia millor *Mer-* que *Mar-*).

ETIM. MERIDIALIA, neutre plural de *meridialis* 'de migdia, pertanyent a l'hora de la sesta'. La millor prova semàntica de l'encert d'aquesta etim. (*E.T.C.* I, 182) me la donà el meu diàleg amb el gran pastor canigonenc de Vernet-Taurinyà, que m'informava en l'enq. local de 1960: «El bestiar que es trobi a la

Llipodera, al *Render* o cap a *Coll de Jou*, a on anirà a *calmar?* —Home...a la Jaça de *Merialles*, és cla» (XXVI, 18).

Altrament aquesta mateixa base i un masculí que se n'extrau ha deixat descendència en les llengües germanes amb el sign. pastoral que he admès: logud. *meriayu* 'amorrador' (*REW*, que no cal ajudar amb contam. d'UMBRACULUM com volia M-Lübke). De MERIDIALIA, el sobre-selvà *Muladera* id. (i amb metàt. i dissim.) > **melidiaria*; i o labialitzada per la *m*, com en el nostre verb *amorrar*/*amorrar*. De nou el masc. en el nom del poble llgd. *Merial* (Arieja), c^o. Belcaire (a 15 k. d'Ax-les-Thermes, *TdF*, i recollit amb pron. *meriäl* per Krüger (*Sprachgeogr.Lgd.-Rouss.*): MERIDIALIS o amb *lb* > -l canvi que avui està molt estès en aqueixos dialectes. D'aquí sens dubte, immigrant, el cogn.cat. *Marial* (144).

Encara que la primera I de MERIDIARE era llarga en llatí, en romànic sofrí la influència del sufix homònim -IDIARE (-izare, cat. -ejar) —almenys en part dels dialectes romànics; d'on la *e* de diverses formes dialectals alpines: Trentí *mareza*, Gadera *amerieia*, Vènet *Mareço* i *Marezana*, Valsugana i Tasino *maredana* i el ja citat sobreselvà *muladera* (cites en el *DECHI*, 236). Això explica les formes que MERIDIES ha pres a Andorra V. infra *Mandurana*; i com ja vaig dir en *E.T.C.* II, 22, 13,4; i:

D) MEREIG, petit veïnat de cortals o bordes, a gran altura damunt de Canillo, en una vall afl.dr. de la Valira d'Orient, oït 1952 a la Mosquera i a uns caçadors d'Encamp, pron. amb *ç*, no pas -x com ho veia jo en diversos escrits (però tots m'ho rectificaren): 1262: «*G. de Merex*, de la Muxella», testimoni en un doc.p.p. Baraut (*Cart. d'And. II*, § 31, 116.2f; 1838: Bordes de *Merex* (Anyós, *Rel. de la Vall d'Andorra*, p. 12; i en el llibre de Marcel Chevalier, p. 10,4); però millor en el mapa del Consell d'Andorra, 1976.

Partint de *Mereig* es formà (*D* bis) el nom del santuari cabdal d'Andorra: el de la Mare de Déu de *Meritgell*; on han acabat per acceptar la pronúncia secundària MERITXELL que encara no s'havia fet general quan jo recorria les valls l'estiu de 1952: *meriggèl* oït a dues dones de Soldeu, *meriggèl* o -*çèl* a dos caçadors d'Encamp; és clar que en el món turístic ja s'usava la pron. *çèl* així tant el fondista de Les Escaldes com el de Soldeu (LL q, 99), i també l'inf. de La Mosquera.

MENC. ANT. 1176: *Meretchel* entre els homes de Canillo (*Cart. d'Andorra*, p- 399). El mateix any figura un «Joh. Sibran de *Merechel*» entre els homes de Canillo (*Cart. d'Andorra* I, 76.201, i p. 225.25). 1605: «Joh Riba, loci de *Merixelb*», test. en una venda de terres a Canillo, en un doc. avalat per un notari de Les Escaldes, trobat per Casac. el 1924, en una vella casa pairal, a Canillo.